

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610- **1107**
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 13.02.2015 tarihli ve 43452547-120.00-215363 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın TÜRELİ'ye ait 7/60170, 7/60179, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/60171, 7/60181, Bursa Milletvekili İlhan DEMİRÖZ'e ait 7/60172, İzmir Milletvekili Birgül AYMAN GÜLER'e ait 7/60173, Bursa Milletvekili İsmet BÜYÜKATAMAN'a ait 7/60174, 7/60175, Hatay Milletvekili Mevlüt DUDU'ya ait 7/60176, Manisa Milletvekili Özgür ÖZEL'e ait 7/60177, Antalya Milletvekili Gürkut ACAR'a ait 7/60178, Ankara Milletvekili İzzet ÇETİN'e ait 7/60180 ve İzmir Milletvekili Alaattin YÜKSEL'e ait 7/60182 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin cevabi görüşler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

Ek: Cevabi görüşler 7/60170, 7/60171, 7/60172, 7/60173, 7/60174, 7/60175, 7/60176, 7/60177, 7/60178, 7/60179, 7/60180, 7/60181, 7/60182, (22 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : İsmet BÜYÜKATAMAN
Bursa Milletvekili
Esas No : 7/60175

Pancar üreticilerimizin eline ulaşan bordrolardan anlaşıldığı üzere; birçok üreticimiz borçlu durumdadır. 2013 senesinde Bursa ili Karacabey ilçesinde 3900 dekar ekilen pancar ortalama 10 ton/dekar verim ve 15 polar değer yaparak tonu ortalama 135 TL'den işlem görmüştür. Ancak bu sene 12.500 dekar ekilen pancar ortalama 8 ton/dekar verim ve 10 polar değer yaparak tonu ortalama 94 TL'den işlem görmüştür. Pancar üreticimiz ciddi miktarda zarar etmiştir. Buna göre;

SORU 1) Bakanlığınızca pancar üreticisinin zararının sübvansede edilmesi düşünülmekte midir?

SORU 2) Fiyatların bu denli düşmesinin nedenleri bakanlığınızca araştırılmış mıdır? Araştırıldıysa bu düşüşün nedeni nedir?

SORU 3) Cercospora hastalığı nedeniyle fiyatların düştüğü iddiaları doğru mudur?

SORU 4) Bahsi geçen hastalıkla ilgili bakanlığınızca hangi tedbirler alınmıştır?

CEVAP 1-2-3-4) Bakanlığımızca, şeker pancarı üretimini arttırmak amacıyla 2014 yılında Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı olan üreticilere mazot 7,5 TL/da, gübre 7,5 TL/da ve 2,5 TL/da toprak analizi olmak üzere toplamda 17,5 TL/da destekleme ödemesi yapılmaktadır.

Şeker üretimi ile ilgili düzenlemeler 19.04.2001 tarih ve 24378 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4634 sayılı Şeker Kanunu kapsamında Şeker Kurumu tarafından yürütülmektedir.

Konu ile ilgili olarak Şeker Kurumu'ndan alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır;

2001 yılında yürürlüğe giren 4634 sayılı Şeker Kanunu ile pancar alım ve şeker satış fiyatlarının belirlenme usul ve esasları yeniden düzenlenmiştir. Kanunun 5. maddesinde yer alan "Şeker pancarı fiyatları her yıl, şeker fabrikası işleten gerçek ve tüzel kişiler ile üreticiler ve/veya temsilcileri arasında varılan mutabakata göre belirlenir" hükmü ile yine söz konusu Kanuna dayanılarak çıkartılan Hammadde ve Şeker Fiyatları Yönetmeliği'nin "Hammadde Fiyatının Tespiti" başlıklı 5 inci maddesinde yer alan "Şeker pancarı fiyatları her yıl, şeker fabrikası işleten gerçek ve tüzel kişiler ile üretici ve/veya üretici temsilcileri arasında, yıllık enflasyon oranı, üretici maliyetlerindeki artış ve dünya şeker fiyatları dikkate alınarak varılacak mutabakata göre belirlenir A ve B kotası şeker pancarı alım fiyatı, %16 polar şeker ihtiva eden 1 kg. firesi düşürülmüş pancarın fiyatı olarak ayrı ayrı belirlenir. Polar şeker varlığı %16'nın üstünde ve altında oluşacak her bir polarizasyon derecesi fazlalığı veya eksikliği için kaliteye göre verilecek fiyat şeker fabrikası işleten gerçek ve tüzel kişiler ile üreticiler ve/veya üretici temsilcileri arasında varılacak mutabakata göre tespit edilir.", hükmüne istinaden pancar fiyatları, pancar şekeri üreticisi şirketler, pancar üreticileri ve/veya temsilcileri ile mutabakat sağlamak suretiyle belirlenmektedir.

[Handwritten signature]

Konuyla ilgili olarak Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş'den alınan cevabi bilgiler aşağıda yer almaktadır;

Şeker pancarı üretimi Türkşeker ile üreticiler arasında akdedilen Şeker Pancarı Üretim Sözleşmesi esaslarına göre yapılmaktadır. Sözleşmenin Ürün Fiyatları ve Miktarı ile ilgili 3 üncü maddenin 2 inci paragrafında; “%16 polar şeker ihtiva eden firesi düşürülmüş 1 ton A kotası pancarın avans fiyatı.....TL olarak tespit edilmiştir. A kotası pancarın alım fiyatı, avans fiyatında olduğu gibi % 16 polar şeker ihtiva eden firesi düşürülmüş 1 ton pancarın fiyatı olarak belirlenir. Bedel ödemesine esas A kotası pancarın kesin fiyatının hesaplanmasında, % 16 polar şeker varlığının üstünde oluşacak her bir polarizasyon derecesi fazlalığı için alım fiyatının 1/16'sı kadar ilave tediye, % 16 polar şeker varlığının altında oluşacak her bir polarizasyon derecesi noksanlığı için de alım fiyatının 1/16'sı kadar eksik tediye yapılır.” hükmü yer almaktadır. Bu hüküm uyarınca üreticilerin Türkşeker’e teslim ettikleri pancardaki polar şeker varlığına göre pancar alım fiyatı belirlenmekte ve ödemeler bu fiyat üzerinden yapılmaktadır. Bunun dışında farklı bir uygulama yapmak mümkün olmamaktadır.

Türkşeker pancar üretimini desteklemek ve teşvik etmek, verim ve kaliteyi artırmak amacıyla şeker pancarı üreten üreticilere çeşitli ayni ve nakdi yardımlarda bulunmaktadır. Bu kapsamda;

- Teknik personel tarafından, pancar ekiminden hasadına kadar üreticilere pancar tarımı ile ilgili her türlü teknik bilgi verilmekte,
- Pancar üretim periyodu içinde bakım, sulama ve söküm işleri için, 3 ayrı zamanda nakdi avans verilmekte,
- Pancar tohumu temin edilerek üreticilere verilmekte ve bedeli üreticilerin pancar bedellerinden tahsil edilmekte,
- Pancar ekim döneminden önce pancar tarımı için gerekli olan kimyevi gübreler temin edilerek, bedeli pancar alacaklarından tahsil edilmek üzere üreticilere dağıtılmakta,
- Pancar ekimi için hassas ekim makinesi verilmekte ve ekim işinde çalıştırılan traktör ücretleri avans olarak ödenmekte,
- Epidemide hastalık ve haşerelere karşı yapılacak mücadeleler için alet, edevat ve ilaç temin edilmekte,
- Teslim ettikleri net pancar miktarının % 20'si oranında yaş pancar posası, üreticilere bedelsiz olarak verilmekte,
- Şeker stok durumlarına göre, ihtiyacı karşılayacak miktarlarda pancar bedeline mahsuben şeker verilmekte,
- Pancar alım merkezlerinde üretici pancarları Türkşeker’e ait pancar boşaltma ve temizleme makineleri ile boşaltılmakta ve boşaltma ücretleri pancar bedellerinden tahsil edilmekte,
- Pancarlarını tarladan veya köyden yükleyerek doğrudan fabrika merkez kantarına teslim eden dış kantarlara bağlı üreticilere, nakliye ihaleleri neticesinde üreticilerin bağlı bulunduğu kantar için oluşan nakliye ücreti ile nakliye ücretinin %15 fazlası, nakliye tazminatı ve teşvik primi ödenmektedir.

Türkşeker, yaptığı bu desteklerle üreticilerine pancarlarını teslim almadan önce pancar bedelinin % 50'den fazlasını ayni ve nakdi avans olarak vermektedir.

Şeker pancarı üretimi Türkşeker ile üreticiler arasında akdedilen Şeker Pancarı Üretim Sözleşmesi esaslarına uygun olarak yapılmaktadır. 2014 yılında üreticilerle akdedilen sözleşmesinin 8/d maddesinin 1 inci paragrafında “Üreticiler, toprak altı ve toprak üstü zararlı ve hastalıklardan

[Handwritten signature]

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

pancarlarının zarar görmemesi için her türlü tedbiri almakla yükümlüdür. Şirket teknik elemanları, üreticilerce talep edildiğinde teknik konularda tavsiyelerde bulunur. Üreticilerin gerekli tedbirleri zamanında almaması nedeniyle hastalık ve zararlılardan dolayı uğrayacağı zarar ve ziyandan, bizzat kendisi sorumludur. Zararlı ve hastalıkların epidemi durumunda ve üreticilerden talep gelmesi ve Şirket'in uygun bulması halinde, Şirket gerekli ilaç, alet, makine ve işçiyi temin ederek zirai mücadeleyi yaptırır. Bu durumda, bütün masraflar üreticilerin borcuna kaydedilir. Sadece Cercospora mücadelesinde kullanılacak ilaçlar Şirket'çe alınır ve bedeli Şirket'çe ödenir. Bu mücadele için yapılan diğer alet, makine ve işçilik masrafları üreticilere ait olup, pancar bedelinden tahsil edilir.” hükmü yer almaktadır. Bu hüküm uyarınca pancar ekim alanları Türkşeker elemanları tarafından kontrol edilmekte ve Cercospora yaprak leke hastalığı görüldüğünde hastalığa karşı Türkşeker tarafından ilaç temin edilerek gerekli mücadele zamanında yapılmakta ve ilaç bedelinin tamamı Türkşeker tarafından karşılanmaktadır.

Cercospora yaprak leke hastalığına karşı zamanında Türkşeker tarafından mücadeleye başlanmış ve hasat dönemine kadar 5 kez düzenli olarak ilaçlama yapılmıştır. Söz konusu hastalığa karşı geçmiş yıllarda yapılan ilaçlı mücadelenin aynısı 2014 yılında da uygulanmıştır. Pancardaki şeker varlığının ve dolayısıyla pancar fiyatının düşüklüğünün esas nedeni 2014 yılında seyreden olumsuz iklim şartlarıdır.

[Handwritten signatures]